

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

מספר בקשה: 1

לפני כבוד השופט מנחם רניאל

מבקש אימן דכואר
ע"י ב"כ עו"ד סמואל דכואר, עזיז אחרס, מוניב דכואר ובאסס
דכואר

נגד

משיבה ידיעות אינטרנט
ע"י ב"כ עו"ד חגי דורון, אוריאל פרינץ ועידו פורת

החלטה

- 1 בפניי בקשה לאישור הגשת תובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006
- 2 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות" ו-"בקשת האישור"). עניינה של בקשת האישור בהפרתו של חוק
- 3 הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"), הפרת חובה חקוקה, רשלנות ועשיית עושר
- 4 ולא במשפט עקב כך שמי שמחזיק במכשיר IPAD והוריד את אפליקציית YNETHD נחשף או צרך
- 5 באמצעות האפליקציה תכנים שפורסמו באתר YNET שנועדו בצורה סמויה לקדם שירות קבלת
- 6 תכנים מטעם YNET בתשלום דמי מנוי חודשיים, מבלי לגלות באופן ברור ומובהק שמדובר בפרסומת
- 7 לאותו שירות.
- 8
- 9 2. המבקש, חשבונאי ותלמיד משפטים, מחזיק במכשיר IPAD, והוריד את אפליקציית
- 10 YNETHD המשווקת על ידי YNET לשם גלישה באתר YNET.
- 11
- 12 3. המשיבה היא שותפות רשומה שהשותפים הכלליים בה הם ידיעות אחרונות בע"מ ודפוס
- 13 ידיעות אחרונות (1965) בע"מ.
- 14
- 15 4. לפי בקשת האישור, לאחר שהמבקש הוריד את האפליקציה לצורך קריאת כתבות, הסתבר
- 16 לו שחלק מהכתבות באתר YNET שאליו הוא מגיע באמצעות האפליקציה ניתנות לקריאה ללא
- 17 תשלום כלשהו, בעוד שחלק אחר מהכתבות מופיעות בצורה המגלה כמה שורות בראשית הכתבה,
- 18 כאשר לצורך קריאת הכתבה במלואה הופנה המבקש לרכישת מנוי לשירות YNET+ הכרוך בתשלום
- 19 דמי מנוי חודשיים. זאת, בניגוד לצריכת התכנים במדיות אחרות כגון גלישה באתר במחשב או בטלפון

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 סלולרי, שם מסומנות הכתבות הכרוכות בתשלום במילים "YNET+". להמחשת ההבדל, אביא את
- 2 מסך ה-IPAD לעומת מסך המחשב הנייח.
- 3 זה מסך ה-IPAD:

- 4
- 5

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיזוני: מספר תיק חיזוני

זה מסך המחשב הנייח:

1
2

3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

5. בבקשת האישור טען המבקש כי המשיבה היא עוסקת כמשמעות המושג בחוק הגנת הצרכן. הגולשים הם לקוחות של המשיבה למרות שאינם משלמים תמורה כספית ישירה, שכן הם מביאים בעקיפין רווחים למשיבה כתוצאה מפרסומות באתר. השירות שנתנה המשיבה לגולשים הוא הענקת אפשרות לקרוא באפליקציה כתבות ותוכן אינפורמטיבי ללא תמורה כלשהי. לטענתו, המשיבה הציגה בפניו כאשר גלש באפליקציה הצגה מטעה לפיה כתבה מסוימת המופיעה על המסך היא כתבה עיתונאית רגילה, וככל שיבחר לקרוא אותה יוכל לעשות זאת בחופשיות וללא כל סייג כמו יתר הכתבות. מסתבר שלא ניתן לקרוא את הכתבה ללא רכישת מנוי. לא ניתנה לגולשים אפשרות להבחין איזו כתבה ניתן לקרוא בחופשיות ללא דמי מנוי, ואיזו לא ניתן. הדבר נודע רק לאחר הכניסה לכתבה, וזאת החל מ-19.1.4. לטענת המבקש, אילו הזהירה המשיבה שכתבה זו כרוכה בתשלום דמי מנוי, לא היה נכנס לכתבה. ייתכן שהיה נכנס בפעם הראשונה כדי לדעת מה מהות השירות, אך היה נמנע מלהיכנס פעמים נוספות.

6. לטענת המבקש חוק הגנת הצרכן מחייב גילוי ואוסר הטעיה והשפעה לא הוגנת. הוא נועד להבטיח שצרכן יקבל את מלוא המידע טרם קבלת החלטה באשר לרכישת הטובין או קבלת השירות. הגולשים מוטעים לחשוב שמדובר בכתבה העומדת לקריאה חופשית וזאת בשל כך שהמשיבה פירסמה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 פרסומת מטעה. הפרסומת היא הקידום של המוצר YNET+ על ידי הכתבות אליהן הופנו הגולשים
2 בעל כורחם. נטען, כי המשיבה הטעתה את הגולשים לגבי הטיב, המהות והסוג של השירות בכך שלא
3 הכתירה את הכתבה כבר במסך הראשי ככתבה של YNET+, בניגוד לסעיף 2(א)(1) לחוק הגנת הצרכן.
4 כמו כן הטעתה המשיבה את הגולשים לגבי השימוש שניתן לעשות בשירות והתועלת שניתן להפיק
5 ממנו בכך שסברו שהכתבה היא כתבה רגילה שקריאתה אינה כרוכה בתשלום, והתברר שזו כתבה
6 שקריאתה כרוכה בתשלום, בניגוד לסעיף 2(א)(4) לחוק הגנת הצרכן. כמו כן, נטען שהמשיבה הטעתה
7 את הגולשים לחשוב שמדובר בכתבה רגילה של עיתונאי אובייקטיבי באתר YNET והתברר שמדובר
8 בכתבה שבחסות, עידוד והשראה של השירות YNET+, בניגוד לסעיף 2(א)(10) לחוק הגנת הצרכן.
9
- 10 7. בנוסף נטען שהסתרת העובדה שמדובר בכתבה של השירות YNET+ גרמה לגולשים להיכנס
11 לכתבה באמונה שמדובר בכתבה רגילה, ובכך עשתה המשיבה דבר שפגע ביכולתם של הגולשים לקבל
12 החלטה אם לגלוש לאותה כתבה אם לאו, וזו שלילה של חופש ההתקשרות של הצרכן או פגיעה
13 מהותית בו, בניגוד לסעיף 3 לחוק הגנת הצרכן. כמו כן נטען שהסתרת העובדה שמדובר בכתבה של
14 השירות YNET+ עומדת בניגוד לסעיף 4 לחוק הגנת הצרכן, הקובע שעוסק חייב לגלות לצרכן כל פגם
15 המפחית באופן משמעותי מערכו של נכס, וכל תכונה המחייבת החזקה או שימוש בדרך מיוחדת כדי
16 למנוע פגיעה במשתמש בשימוש רגיל. בנוסף נטען, שהכתבה הכפופה לשירות היא פרסומת סמויה
17 לשירות העלולה להביא אדם סביר להניח שהאמור בה אינו פרסומת.
18
- 19 8. המבקש היפנה להוראות חוק הצרכן לפיהן דין מעשה או מחדל בניגוד לפרק ב' כדין עוולה
20 לפי פקודת הנזיקין. אף על פי כן טען במקביל לעוולה נפרדת בדבר הפרת חובה חקוקה, שהיא הפרת
21 אותן חובות לפי חוק הגנת הצרכן. בנוסף טען המבקש שהמשיבה הפרה את תקנון האתיקה
22 המקצועית של העיתונות בכך שלא פעלה בנאמנות לחופש העיתונות ולזכות הציבור לדעת, עת
23 היסוותה פרסום הצעה להצטרף למנוי לשירות בכתבות שהציעה לגולשים לקרוא.
24
- 25 9. בנוסף טען המבקש שהמשיבה התרשלה כלפי הגולשים שכן היא חבה לגולשים חובת זהירות
26 לפי מבחן הציפיות. היה על המשיבה לצפות שלגולשים שייחשפו לפרסומת מטעה או מוסווה בעל
27 כורחם ושלא מרצונם ייגרם נזק – הן נזק ממון בשל בזבוז זמן לשווא ועשיית מנוי שלא רצו לעשות,
28 והן נזק שאינו נזק ממון. המשיבה הפרה חובה זו וגרמה בכך נזק לגולשים ובהם המבקש.
29
- 30 10. עוד טען המבקש שבכך שהציעה לגולשים להצטרף כמנויים לשירות YNET+ באמצעות
31 הפרסומת המטעה חסכה לעצמה השקעה בפרסום כדי להגיע לאותם גולשים. מאידך, לגולשים נגרם
32 חסרון כיס היות ובזבוז זמנם לריק, ועל המשיבה להשיב לגולשים את הזכייה או שווי הזכייה.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

10. המבקש טען לנזקים בשל כך שחש כמי שהולך שולל פעם אחר פעם, ונחשף לתכנים פרסומיים שלפי תוצאות מחקרים רבים (שלא הובאו) נתפסים כפחות אמינים מתוכן עיתונאי שאינו פרסומי. נטען לנזק ממוני בכך שהגולש חשוף לרכישה מיותרת של המנוי, בשל חשיפה נמשכת של הכתבות המפנות אותו לרכישת מנוי, וכן בשל בזבוז הזמן והמאמץ בצריכת התוכן. בנוסף נטען לנזק לא ממוני בשל אי נוחות, כעס, תסכול, עלבון, תחושת זלזול, תחושת אכזבה, תחושת ספקנות והתגוננות, עוגמת נפש, פגיעה באוטונומיה של הרצון ושליטת כח הבחירה. כמו כן נטען לנזקים נוספים עקב הפרסום הסמוי או המטעה שהם פגיעה בתחרות הוגנת בשוק העיתונות, ובכך חסרון כיס למבקש כתוצאה מקבלת החלטה לא מושכלת, ואובדן אמון בתקשורת. המבקש העריך את נזקו הממוני בסך 200 ₪ ואת הנזק הלא ממוני בסך 800 ₪, ובהתחשב במספר חברי הקבוצה, נטען לתביעה בסך 70 מיליון ₪.
11. המבקש טען שהבקשה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, שיש אפשרות סבירה שיוכרעו לטובת הקבוצה. כמו כן נטען שהתובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין, קיים יסוד סביר להניח שעניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ובתום לב.
12. בתחילת תשובתה טענה המשיבה שמדובר בבקשה בהיקף חריג (68 עמודים לא כולל נספחים) שהטענה שבמרכזה פשוטה ומשוללת יסוד, המנוסחת בארכנות וטרחנות, על הכפילויות והחזרות הרבות שבה באופן החורג מכל פרופורציה סבירה, באופן המצדיק סילוקה של הבקשה על הסף.
13. לגופו של עניין טענה המשיבה שאתר YNET מספק כתבות חדשות ותוכן בחינם לגולשים בו לצד פרסומות. כמעט בכל מעבר בין העמוד הראשי של האתר לכתבות תופיע פרסומת, וכך גם במעבר מכתבה לכתבה. החל ביום 18.2.19 החלה המשיבה לספק חלק קטן מהתוכן למנויים, תחת הכינוי המסחרי "YNET+". לאחר לחיצה על כותרת הכתבה מועבר הגולש לכתבה עצמה כאשר בדרך כלל לפני הכתבה מופיעה פרסומת. כאשר עולה הכתבה מופיעה כותרת הכתבה ומספר שורות והודעה שעל מנת לקרוא את התוכן בשלמותו יש להירשם כמנוי או למלא פרטי מנוי קיים.
14. המשיבה אישרה שבמדיות אחרות הכתבות הכלולות בשירות YNET+ מסומנות בדרך כלל ככאלה כבר בעמוד הבית, אך לא בגלישה באפליקציית מסומנות בדרך כלל ככאלה כבר בעמוד הבית, אך לא בגלישה באפליקציית YNETHD ב-IPAD. זאת עקב התנאים שקובעת חברת APPLE למפתחי אפליקציות המשווקות בחנות האפליקציות שלה, ולאור היקף הגולשים באפליקציה זו שהוא פחות מ-0.005% מהגולשים ב-YNET.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

15. המשיבה טענה שהכללת באנר שלחיצה עליו מפנה לתוכן למנויים בלבד בלי לסמן מראש את הבאנר כמפנה לתוכן למנויים אינה פרסומת. המשיבה אינה גובה תשלום כלשהו כתוצאה מהלחיצה על הבאנר, ואין מדובר בפרסומת אלא בכתבה עיתונאית שהעיון בה פתוח למנויים בלבד. יתר על כן, אף אם מדובר היה בפרסומת, אין בכך פסול. כל גולש ב-YNET יודע שבעת הגלישה יצפה בפרסומות שונות, ואין מדובר בפרסום סמוי. YNET מתקיים בעיקרו מפרסום, ואין גולש שיכול לטעון ברצינות שציפה לא להיות חשוף לפרסום. כך נאמר במפורש גם בתנאי השימוש. התוכן של YNET+ אינו פרסומת ואינו תוכן שיווקי. הוא נכתב ונערך על ידי עיתונאים ועורכים, ואינו ממומן על ידי גורמים מסחריים שאינם המשיבה, וגורמים מסחריים כאלה אינם שותפים להכנת התוכן. המשיבה לא גבתה דבר מהמבקש.
16. לטענת המשיבה, אין חובה לסמן בעמוד הראשי של האפליקציה באופן נפרד וייעודי תכנים השייכים לשירות YNET+. אין זו פרסומת כהגדרתה בחוק הגנת הצרכן, שכן הקישורים לכתבות YNET+ בעמוד הראשי אינם ממומנים על ידי גורם מסחרי, המפרסם לא קיבל עבורם תשלום והם אינם פרסומת אלא תוכן האתר. גם עמוד הנחיתה של YNET+ אינו פרסומת אלא הצעה לרכוש מנוי בתשלום, כאשר כל התנאים הרלוונטיים מוצגים כיאות. פרשנות לפיה כאשר נותן שירות מציע שירות נוסף בתשלום הוא מפרסם פרסומת, אינה מתיישבת עם לשון ותכלית הגדרת "פרסומת". בהעדר פרסומת נשמטת עילת התביעה.
17. יתר על כן, לטענת המשיבה אף אילו היה מדובר בפרסומת, אין מדובר בפרסומת מטעה, ואין חובה לסמן או להתריע בעמוד הראשי כי הגולש עלול להיתקל בפרסומת. הלחיצה על קישור מהעמוד הראשי אינה התקשרות בעסקה או כל התחייבות, ולפני כל התקשרות של YNET+ עם הגולש, ניתן לו גילוי מלא ושלים. סעיף 7 ג' לחוק הגנת הצרכן אינן חל, שכן עמוד כניסה (או קישור לו) לשירות בתשלום אינו פרסומת בצורה של כתבה או פרסומת העלולה להביא אדם סביר להניח שהאמור בה אינו פרסומת. השירות מוצג באופן מלא ולא ככתבה, תוך גילוי מלא של התנאים. הפניית המבקש לתכנים המתחזים לתוכן אובייקטיבי או עיתונאי בעודם פרסומת, אינה רלוונטית. גם הסעיפים האחרים של חוק הגנת הצרכן לא הופרו, שכן הלחיצה המיותרת הנטענת אינה עניין מהותי, והגולש לא קיבל החלטה לא נכונה כתוצאה ממנה, ואין הבדל בינה לבין הפרסומות האחרות באתר, לרבות פרסומות המופיעות באמצעות חלונות קופצים. כמו כן המשיבה לא הטעתה את הגולשים לגבי השימוש שניתן לעשות בשירות, אלא חשפה בפניהם את כל המידע. מחשבתו של המבקש לפני הלחיצה על הקישור שכתבה ניתנת לקריאה ללא רישום לשירות אינה הטעה ביחס לשירות או לתועלת מהאפליקציה. כך גם באשר לחסות עידוד או הרשאה שניתנו למתן השירות. YNET+ נמצאת בבעלות

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 המשיבה והיא שירות המוצע לגולשים, שידעו על כך, ולא הוטעו. הלחיצה על הקישור לא שללה את
2 חופש ההתקשרות של הגולש ולא השפיעה עליו באופן לא הוגן.
3
- 4 18. לטענת המשיבה הבקשה לאישור הוגשה בחוסר תום לב שכן היא נסמכת על טענות שהועלו
5 בהליכים תלויים ועומדים אחרים, כגון עמדת היועץ המשפטי לממשלה בבקשה לאישור בעניין עטיה.
6 ככל שלטענת המבקש הבקשות האחרות עוסקות באותם עניינים, היה עליו להגיש את הבקשה בפני
7 בית המשפט המחוזי בתל-אביב העוסק בבקשות אלה ובבקשות אחרות שהמבקש נמנע מלציין. ככל
8 שלטענת המבקש הבקשות האחרות אינן עוסקות באותם עניינים, מן הראוי היה שלא יסתמך עליהן.
9
- 10 19. עוד נטען, שראוי וצודק לסלק את הבקשה על הסף בשל אריכותה המופלגת לצד רדידותה
11 וכוללותה שאינן מאפשרות קיומו של דיון יעיל. אמנם התיקון בתקנות תובענות ייצוגיות שהגביל את
12 הבקשות ל-30 עמודים לא חל, אך גם לפי התקנות הקודמות היה ראוי לסלק את הבקשה על הסף
13 מטעם זה בלבד. כמו כן נטען שיש לסלק את הבקשה על הסף בשל כך שתצהירו הארכני של המבקש
14 (21 עמודים) נערך שלא בהתאם להוראות הדין, כשהוא כולל עובדות שאינן מידעיתו האישית של
15 המצהיר, בלא שצוין המקור לאמונתו, טענות משפטיות וטענות שבמומחיות.
16
- 17 20. המשיבה טענה עוד שהבקשה אינה נכנסת בגדרו של פרט 1 לתוספת השנייה העוסקת בתביעה
18 נגד עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעיסקה ובין
19 אם לאו. שאלת קיומם של יחסי עוסק-לקוח בין גוף תקשורת המספק שירותיו בחינם לציבור הנהנה
20 משירותיו אינה ברורה מאליה. הגלישה באפליקציה לא כרוכה בהרשמה או בתשלום או בכינון יחסים
21 מסחריים כלשהם, ולכן הגדרת הקבוצה המבוססת על הגולשים באפליקציה אינה עוסקת בלקוחות
22 אל מול עוסק. ככל שהמבקש טוען שהלקוח הוא מי שעמד להתקשר בשירות YNET+, הדבר אינו
23 מתיישב עם הטענה לקיומה של הטעיה עובר להתקשרות בעיסקה, והמבקש אינו טוען שהתקשר
24 בשירות האמור.
25
- 26 21. לטענת המשיבה, סיכויי הצלחת התביעה קלושים בשל היעדר עילת תביעה אישית וקבוצתית.
27 המבקש לא הוכיח נזק ממון, ואף לא נזק בלתי ממוני. הוא לא הוכיח קיומה של עילה כלשהי, ואין
28 בתובענה שאלות משותפות לכלל חברי הקבוצה. כמו כן נטען שתובענה ייצוגית אינה הדרך היעילה
29 וההוגנת להכרעה במחלוקת.
30
- 31 22. המבקש השיב לתשובת המשיבה כי הטענה שלא ניתן להעלות לחנות האפליקציות,
32 אפליקציות המקדמות רכישה שלא באמצעות חנות האפליקציות של APPLE נסתרת על ידי העובדה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 שבטלפון החכם של חברת APPLE יש סימון לכתבות YNET+. מדובר באותה חנות אפליקציות,
 2 ומערכת ההפעלה היא אותה מערכת הפעלה. נטען, שהמשיבה לא הציגה את תנאי השימוש בחנות
 3 האפליקציות ואת ההתכתבות בינה לבין חברת APPLE בעניין זה, והדבר מלמד שאין מניעה. אשר
 4 לטענה שמספר המשתמשים קטן ולכן אינו מצדיק פיתוח גירסה מותאמת טען המבקש שהיה על
 5 המשיבה להביא נתונים בעניין זה, וממילא ללא קשר לשאלת מספר המשתמשים ועלות הכנת הגירסה,
 6 אסור למשיבה להציג מצג שקרי. המבקש חזר וטען שהצגת כתבות בעמוד הראשי ללא הבחנה בין
 7 כתבות תוכן חינוכיות לכתבות תוכן הכרוכות בתשלום היא הטעיה על פי חוק הגנת הצרכן, והיא
 8 מקימה לו תביעה אישית.
- 9
- 10 23. המצהירים נחקרו בפניי ביום 6.6.21 ולאחר מכן נשמעו הטיעונים הנוספים של הצדדים.
- 11
- 12 24. הדיון בבקשה לאישור תובענה כייצוגית הוא שלב מקדמי לדיון בתובענה גופה. בגדר הליך
 13 מקדמי זה די בכך שבית המשפט ישתכנע, במידה הסבירות הראויה, כי המבקש ממלא לכאורה אחרי
 14 דרישות סעיפי החוק הנוגעים לאישור התובענה הייצוגית (ראו: ע"א 2967/95 מגן וקשת בע"מ נ'
 15 טמפו תעשיות בירה בע"מ, פ"ד נא (2) 312, 329 (1997)). עם זאת, ראוי לעבור פרוזודור זה בזהירות
 16 מרובה וליתן את האישור רק במקרים מתאימים, העונים על כל התנאים הדרושים, לבל תתבררנה
 17 תביעות סרק ייצוגיות שאינן ראויות להתברר ככאלה על כל המורכבות והבעייתיות הכרוכות בהן
 18 (רע"א 6567/97 בזק - החברה הישראלית לתקשורת בעמ' נ' עיזבון המנוח אליהו גת ז"ל, פ"ד נ"ב (2)
 19 713 (1998)).
- 20
- 21 25. על כן, יש להידרש לבחינת התנאים לאישור התובענה כייצוגית בהתאם לקריטריונים
 22 הקבועים בחוק תובענות ייצוגיות. סעיף 3 לחוק תובענות ייצוגיות והתוספת השנייה לחוק זה קובעים
 23 את רשימת הנושאים שבעניינים ניתן להגיש תביעה ייצוגית, כאשר במקרה שלפנינו נטען לאמור בפרט
 24 1 לתוספת השנייה, דהיינו מדובר ב"תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לעניין
 25 שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לא".
- 26
- 27 26. לפי סעיף 4(א) לחוק תובענות ייצוגיות, "אדם שיש לו עילה בתביעה או בעניין כאמור
 28 בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם
 29 קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה[...]" רשאי להגיש בקשת אישור. על המבקש לאשר תביעה
 30 כתובענה ייצוגית לעמוד בתנאים המפורטים בסעיף 8(א) לחוק התובענות הייצוגיות:
 31 "(1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה,
 32 ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
 33 (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין;

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 (3) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; הנתבע
2 לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בעניין זה;
3 (4) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב".

4
5 27. כלומר, בנוסף על הוכחת העילה האישית, על בית המשפט להגיע למסקנה כי קיימת אפשרות
6 סבירה שהתובענה הייצוגית תתקבל, במובן זה שהשאלות המהותיות של עובדה ומשפט יוכרעו לטובת
7 הקבוצה. בעניין זה נקבע, כי יש ליצור איזון בשאלת נטל ומידת ההוכחה הנדרשים מהתובע המייצג,
8 על מנת שלא להטיל עליו נטל כבד מדי מחד גיסא, אך לא לפטור אותו מחובת השכנוע מאידך גיסא.
9 על מנת להשתכנע כי קיימת אפשרות סבירה ששאלות מהותיות של עובדה ומשפט יוכרעו בתובענה
10 לטובת הקבוצה, נדרש בית המשפט להיכנס לעובי הקורה ולבחון את התובענה היטב – משפטית
11 ועובדתית, האם מתקיימים התנאים לאישור תובענה ייצוגית, האם היא מגלה עילה טובה והאם יש
12 סיכוי סביר להכרעה לטובת התובעים.

13
14 28. אני דוחה את הטענה של המשיבה כאילו הגולש באתר YNET מקבל שירותים חינם ולכן
15 אינו נחשב לקוח. אין מתנות חינם. הגולש באתר YNET, כמו באתרים אחרים, משלם את מחיר
16 גלישתו בחשיפתו לפרסומות. נכון שהוא אינו מעביר שקלים מכיסו לכיסה של מנהלת האתר, אך אין
17 זה אומר שהוא אינו נותן תמורה. לא מדובר בשירות לציבור או בצדקה אלא בעיסקה מסחרית ברורה
18 ומובנת, לפיה הלקוח משלם בחשיפתו לפרסומות, והאתר מרוויח את לחמו מכספים המשולמים לו
19 על ידי המפרסמים. הבנה זו משפיעה על ההכרעה בבקשה זו בכמה מובנים – הגלישה של הגולש באתר
20 YNET, גם ללא YNET+, היא במסגרת אותה עיסקה מסחרית שבה מסכים הגולש להיות חשוף
21 לפרסומות. במהלך החקירה הנגדית נשאל המבקש האם נכון שכבר כאשר נכנס לאפליקציה הוא נתקל
22 בפרסומות שאותה היה עליו להסיר כדי להמשיך לעמוד הראשי. המבקש הכחיש זאת תחילה, אך
23 לאחר שבדק בעצמו אישר שכך הוא. כלומר העיסקה ברורה לחלוטין מתחילת הגלישה – תוכן תמורת
24 חשיפה לפרסומות. לכן מחד, הגולש הוא לקוח, ומאידך הוא אינו רשאי לטעון להטעייה בשל התקלות
25 בפרסומות, על פי זכותו כסיכול לקרוא את הכתבות ללא פרסומות. השאלה המצומצמת שבפניי היא
26 אם מוטלת חובה על המשיבה להביא לידיעת הגולש כבר בעמוד הבית שהעיסקה שלפיה היא מאפשרת
27 קריאת תוכן תמורת חשיפה לפרסומות השתנתה, כך שלא כל התוכן ניתן לקריאה כנגד החשיפה
28 לפרסומות, אלא קריאת חלק מהתוכן תדרוש תמורה נוספת מהגולש, העברת כספים ממש בנוסף על
29 חשיפתו לפרסומות. להסיר ספק, עצם העובדה שגוף תקשורת מבקש תמורה כספית עבור התוכן אינה
30 פסולה. אין פגם בכך שעיתון מבקש שמי שרוצה לקרוא אותו ישלם כסף לקנייתו, גם אם יש עיתונים
31 שאינם מבקשים תמורה כספית כתנאי לקריאתם.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

29. מהו השירות שבו עוסקת הבקשה? הבקשה מערפלת ומטשטשת את השאלה הזו, ומן הראוי לדייק. השירות של קריאת כתבות הכלולות ב-YNET הוא שירות שהוצע למבקש, שלא קיבל את ההצעה. הוא לא טען דבר אודות פרט מטעה או חסר בשירות הזה או בהצגתו. זה אינו השירות שאליו מתייחסת הבקשה. כנראה שהשירות שאליו מתייחסת הבקשה הוא השירות של מתן אפשרות לקריאת תוכן באתר YNET. כאמור, השירות הזה הוא שירות הניתן בתמורה ולא שירות חינם, או כלשון המבקש "חופשי". בהקשר זה הטענה להטעיה היא הצגת התוכן כתוכן הכלול בעיסקה המקורית שלפיה התמורה היחידה תהיה חשיפה לפרסומות, בעוד שנדרשת תמורה נוספת. כאן עומדת השאלה האם הצגת התוכן ככלול בעיסקה המקורית בעוד שנדרשת תמורה נוספת היא "פרסומת".
30. הגדרת "פרסומת" בחוק הגנת הצרכן היא הגדרה רחבה שלמעשה אינה מתוחמת אלא באמצעות המילים "לרבות פרסום...". יש לפרש את ההגדרה על פי כללי הפרשנות ועל פי תכליתה. אני מאמץ את דבריה של ד"ר אמל ג'בארין בסיפורה **דיני המסחר האלקטרוני הצרכני**, עמ' 1140-1141 (נבו 2015) לפיהם כדי שמסר ייחשב לפרסומת צריכים להתקיים שני תנאים: תוכן שיווקי של המסר, בהתייחס למוטג, מוצר או שירות, ושהמסר יועבר ויופץ דרך צדדים שלישיים ולא בצורה ישירה על ידי המשווקת. "קיומו של גורם מפרסם המפיץ את המסר הוא הקו המבחין בין מסר שיווקי רגיל המועבר מהפירמה ישירות לצרכנים, לבין מסר שיווקי שהוא בגדר פרסומת המועבר מהפירמות לצרכנים דרך הגורם המפרסם". כך גם עולה מהדוגמה שניתנה בהגדרת "פרסומת" בחוק הגנת הצרכן, בדבר פרסום הממומן או נתמך בידי גורם מסחרי הקשור לנושא הפרסום, או שהמפרסם קיבל בעדו תשלום או טובת הנאה. כדי שתהיה זו פרסומת צריך להיות מבנה משולש – יצרן או נותן שירות ("גורם מסחרי"); מפרסם; לקוח או צרכן. כשיש זהות בין המפרסם לבין נותן השירות, כפי שהמצב בענייננו, אין מדובר בפרסומת אלא זו בקשה לשנות את תנאי ההסכם המבסס את היחסים בין הצדדים, ודרישת תמורה נוספת.
31. יתר על כן, כעולה גם מחקירת המצהיר המבקש, המבקש לא הוטעה לחשוב שכל התכנים מוצעים ללא תמורה נוספת. אם חשב כך, הפסיק לחשוב כך אחרי הפעם הראשונה שנכנס לכתבה השייכת ל-YNET+ ונדרש לשלם דמי מנוי לשם קריאת הכתבה במלואה. מאז הבין, או היה צריך להבין, שהאתר אינו כולל רק כתבות הנקראות ללא תמורה נוספת, אלא גם כתבות הדורשות מנוי לשם קריאתן. מכיוון שהכתבה הראשונה שאליה נכנס בדרך הזו לא היתה מסומנת בכותרת YNET+, הבין גם שהעדר הסימון הזה אינו מציין שהכתבות פתוחות לקריאה, וגם אלה שאינן מסומנות עשויות לדרוש תשלום. ההפתעה שלו היתה רק בפעם הראשונה, וגם בבקשתו טען שהפעם הראשונה אינה בסיס לתביעה (עמ' 11 סעיף 13[11] שורה שלישית לבקשה).

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

32. אני דוחה את הטענה העולה מדברי המבקש, ללא ביסוס כלשהו מלבד אמירה בעלמא, שהתוכן הכלול ב- YNET+ אינו תוכן עיתונאי אלא תוכן פרסומי ובלתי אמין בשל כך. המבקש לא הוכיח ולו לכאורה שהתוכן הכלול ב-YNET+ הוא תוכן שלא נכתב על ידי כותבי התוכן המועסקים על ידי המשיבה עצמה, או שהוא תוכן שנועד לקידום אינטרסים מסחריים אחרים. למעשה, כחלק מ-68 עמודי הבקשה, הכוללים חזרות וטענות בלתי רלוונטיות (כגון היסטוריית העדכונים של אפליקציית YNETHD המופיעה בעמ' 14, ושוב בעמ' 26, ושוב בעמ' 4 לתצהיר, ושוב בעמ' 9 בתצהיר), הביא המבקש משאלות ותשובות שפרסמה המשיבה לגבי השירות YNET+ (עמ' 15 לבקשה, עמ' 5 לתצהיר):

"מה ההבדל בין התכנים של YNET לבין YNET+ ?

התכנים היחודיים לצפיה על ידי מנויי YNET+ הם מגוונים והם המושקעים והמעניינים ביותר משלל התכנים המופקים על ידי צוות הכותבים של YNET וקבוצת ידיעות אחרונות". אם כך, אין הבדל ביוצרי התכנים. מכאן, שזו אינה הטעיה לגבי "הטיב המהות והסוג של השירות". המהות והסוג של השירות הוא תוכן עיתונאי. טיבו של התוכן עשוי להיות מושקע ומעניין יותר כטענת המשיבה אבל לכל הפחות לא שונה. על כן, אני דוחה את הטענה שהמשיבה הפרה את סעיף 2(א)(1) לחוק הגנת הצרכן, וכן את הטענה להפרת סעיף 2(א)(10) לחוק הגנת הצרכן, המבוססת על הטענה שהגולשים סברו שהכתבה היא כתבה רגילה של עיתונאי אובייקטיבי העובד באתר YNET. סברתם נכונה. מדובר בכתבה של אחד מצוות הכותבים של אתר YNET.

33. בהתאם לאמור לעיל, אני דוחה גם את הטענה שהגולשים הוטעו על ידי המשיבה לגבי השימוש שניתן לעשות בשירות והתועלת שניתן להפיק ממנו. הגולשים לא הוטעו, משום שידעו והבינו שהשימוש שניתן לעשות בשירות הוא לקרוא את הכתבות, והידע שברשותם הוא התועלת שניתן להפיק מהשירות. כאמור, לכל היותר הוטעו בכך שכדי לעשות את השימוש ולהפיק את התועלת היה עליהם לשלם עבור השימוש בחלק מהשירות. זו לא הטעיה לגבי השימוש והתועלת שניתן להפיק, המכוונת למקרים כגון מכירת מוצר לא תקין המוצג כתקין. המוצר הזה תקין. דורשים עבורו תמורה נוספת אבל זו לא הטעייה לגבי השימוש בו והתועלת ממנו.

34. אני דוחה את טענת המבקש כאילו אי סימון כתבות כשייכות ל-YNET+ הוא השפעה בלתי הוגנת על הגולש, אשר אחרי כמה פעמים שהוא גולש מתפתה לרכוש מנוי. טענה זו נטענה בעלמא, ואין שום השפעה בלתי הוגנת שהניעה את המבקש או גולשים אחרים לרכוש את שירותי YNET+. המבקש לא הוכיח שמי מהגולשים מלבדו (שהרי הוא עצמו לא התפתה) הושפע או עשוי להיות מושפע לרכוש מנוי בתשלום חודשי לאחר שנודע לו שיש כתבות מעניינות שניתן לקרוא במלואן רק בתשלום

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 דמי מנוי חודשיים, ולאחר שניסה כמה פעמים לקרוא את הכתבות האלה, שלמרות שהיו מעניינות,
2 לא ניתן לו לקרוא אותן.
3
- 4 35. אני דוחה את טענת המבקש, כאילו היה פגם כלשהו או איכות נחותה המפחיתה באופן
5 משמעותי מערכו של הנכס. מדובר כאמור בכתבות הנכתבות על ידי צוות הכותבים של YNET.
6 בכתבות שנדרש תשלום לקריאתן לא הוכח שום פגם או איכות נחותה. הדעת נותנת שמדובר בכתבות
7 שהמשיבה סבורה שהן באיכות גבוהה יותר המצדיקה דרישת תשלום בגינה. כמו כן, אין בכתבות כל
8 תכונה המחייבת החזקה או שימוש בדרך מיוחדת כדי למנוע פגיעה במשתמש. העובדה שיש הגדרה
9 כזו בסעיף 4 לחוק הגנת הצרכן אינה אומרת שצריך לטעון זאת לגבי אי סימון כתבות כדורשות תשלום
10 נוסף כבר בעמוד הראשי. על כן אני דוחה את טענת המבקש שהמשיבה הפרה את סעיף 4 לחוק הגנת
11 הצרכן.
12
- 13 36. גם סעיף 7 לחוק הגנת הצרכן לא חל, הן משום שאין מדובר בפרסומת כי אין כאן שלושה
14 גורמים, והן משום שהכתבה השייכת ל-YNET+ ואינה מסומנת ככזו, אינה פרסומת ל-YNET+ אלא
15 היא מפרסמת את עצמה ומבקשת תמורה עבור קריאתה.
16
- 17 37. אשר לנזקו הממוני של המבקש, הוא העיד שבמשך כל השעות האחרות ביום הוא גולש
18 באמצעים אחרים הכוללים סימון של כתבות הכלולות ב-YNET+ ככאלה. רק כאשר הוא פונה למנוחת
19 הצהריים, בין השעות 16.00 ל-16.30, הוא מניח את ה-IPAD לידו ואז הוא גולש לעיתים באתר
20 YNET ועשוי להיתקל בכתבות שסבר שאינן דורשות תמורה נוספת, ונדרש לשלם עבורן. כשהתבקש
21 לפרט כיצד סבל נזק ממוני ענה שהוא מוציא שתי דקות להקשה על הקישור, הבנה שהכתבה דורשת
22 תשלום ויציאה חזרה לעוד הבית, וזאת קורה לו כ-5 פעמים בכל פעם שהוא נח את מנוחת הצהריים.
23 מבלי לעסוק בשאלה אם דרושות שתי דקות לשם כך, הוברר בחקירתו של המבקש שאין מדובר בשעות
24 עבודה או בשעות שבהן הוצאת זמן מפחיתה את הכנסתו, אלא בהפסד זמן מנוחה, שאינו גורם לנזק
25 ממוני. אשר לנזק הלא ממוני, התקשה המבקש לפרט באופן מספק כיצד נגרם לו נזק לא ממוני. הוא
26 לא צריך להיעלב כשמבקשים ממנו כסף עבור תוכן, אלא לדחות את ההצעה. אין בכך פגיעה בחופש
27 העיתונות ובתחרות בין העיתונים, והמסקנה שלי מחקירתו של המבקש בעניין זה היא שכמו כל
28 הבקשה שכללה מספר רב של אמירות בתקווה שהגודש ילמד על תוכן כלשהו, גם בנושא זה העלה
29 המבקש תחושות שונות כבסיס לפיצוי, ללא בסיס במציאות. אפשר שהמבקש הוציא כמה עשרות
30 שניות מזמן מנוחתו על לחיצה על קישור ונסיגה ממנו, אך מדובר לכל היותר בזוטי דברים, שאינם
31 מצדיקים פיצוי ואינם מצדיקים תביעה, לרבות תביעה ייצוגית.
32

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 על פי מסקנתי דלעיל אין בידי המבקש עילה לפי חוק הגנת הצרכן. כל שכן שאין בידו עילה
2 לפי העוולה של הפרת חובה חקוקה. עוולה זו נטענה על פי הפרת חוק הגנת הצרכן, שלא התרחשה,
3 ועל פי תקנון האתיקה של "העיתונות" (מה היא? – עמותה? רשות? חברה בע"מ?) שלא צורף ואין ספק
4 שאינו חיקוק, שהפרתו עולה כדי עוולת הפרת חובה חקוקה. בנוסף על כך, לא נגרם למבקש נזק. על
5 כן אני דוחה את הטענה שהמשיבה עוולה בהפרת חובה חקוקה.
6
- 7 39. המבקש לא הוכיח רשלנות. לא הוכחה חובת זהירות המונעת מהמשיבה לדרוש תשלום עבור
8 כתבות שלא סומנו בעמוד הבית ככתבות בתשלום. אין בדין חובה לסמן בעמוד הבית איזה כתבות הן
9 בתשלום נוסף ואיזה כתבות אינן בתשלום נוסף. לא הוכח שהופרה חובה כזו, ולא הוכח נזק שנגרם
10 עקב הפרת החובה.
11
- 12 40. אשר לטענת עשיית עושר ולא במשפט. אף אם נניח שנגרם לגולשים חסרון כיס, שלא הוכח,
13 אין ספק שזה אינו חסרון הכיס שבו זכתה המשיבה בכך שנמנעה מלפתח אפליקציה מותאמת. ודוקו,
14 עשיית עושר ולא במשפט מתמקדת בעושר שנצבר למתעשר שלא כדין ולא בנזק שנגרם לתובע. לא
15 הוכח אף לכאורה שהמשיבה התעשרה. לא הוכח החסכון שחסכה באי פיתוח אפליקציה מתאימה.
16 המבקש טען שהיה על המשיבה להציג את הנתונים בעניין זה, אבל נטל ההוכחה על המבקש ולא על
17 המשיבה. אכן, לא ברור החשבון שעשתה המשיבה בדבר שיעור משתמשי האפליקציה ממשתמשי
18 YNET. בחקירתו של המצהיר מטעם המשיבה שינה את המונחים לעומת האמור בתצהירו, נתן
19 מספרים שאינם מתאימים ליחס שבין 0.005% לבין 100%, ואילו היה עלי לקבוע ממצאים על פי
20 דברים אלה לא הייתי מקבל את דברי המשיבה, אבל בגדר עשיית עושר ולא במשפט על התובע להוכיח
21 את התביעה, לרבות את ההתעשרות של המשיבה.
22
- 23 41. להסיר ספק, נטען על ידי המבקש שבמכשיר הטלפון החכם של APPLE יש אותה מערכת
24 ואותה אפליקציה שבה מופיע סימון של הכתבות, כך שהטענה בדבר מניעה עקב תנאי חנות
25 האפליקציה לא הוכחה כראוי. המבקש לא הגיש חוות דעת מומחה בדבר הזהות בין מערכות ההפעלה
26 לבין התוכנות. המצהיר מטעם המשיבה לא נשאל על כך בחקירתו. המבקש לא הרים את נטל ההוכחה
27 בענין זה. על כן, אני דוחה את הטענה בדבר עשיית עושר ולא במשפט.
28
- 29 42. סעיף 8 לחוק תובענות ייצוגיות מחייב לבדוק התקיימות יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל
30 חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת. צר לי לומר, שעלי לקבוע שלפי הבקשה לאישור אין יסוד
31 סביר להניח כך. מלבד ארכה של הבקשה, אני מקבל את טענת המשיבה שהבקשה אינה מצביעה על
32 יכולתם של המבקש ובאי כוחו לייצג ולנהל את עניינם של חברי הקבוצה בדרך הולמת. הבקשה ערוכה
33 בצורה המקשה מאוד על דיון בה. בדבריי הקודמים תמצתתי את האמור בבקשה כמיטב יכולתי, אך

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 29021-10-20 דכואר נ' ידיעות אינטרנט ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 הבקשה ערוכה בצורה שבה תחילה מופיעים 4 עמודים של תמצית הבקשה והסעדים המבוקשים,
 2 לאחר מכן תוכן העניינים, חזרה על הדברים ב-5 עמודים המוכתרים בכותרת "ראשית שהיא גם
 3 אחרית", מבוא, פירוט הצדדים לבקשה כולל תולדות האפליקציה על פני 5 עמודים, הנימוקים
 4 שלפיהם באה עילת התביעה בגדרו של פרט 1 בתוספת השנייה, החוזרים על אותם נימוקים ב-5
 5 עמודים נוספים, 3 עמודים המוקדשים לסמכות מקומית ועניינית, פירוט הטענות תחת הכותרת
 6 "העובדות העיקריות המקימות למבקש עילת תביעה אישית" על פני 10 עמודים, חזרה על כך אגב
 7 פירוט הוראות הדין המקימות למבקש עילת תביעה אישית על פני 14 עמודים, עיסוק בנזק האישי על
 8 פני 4 עמודים ועוד 3 עמודים העוסקים בסכום התביעה של כל הקבוצה, 3 עמודים העוסקים בהתאמת
 9 התובענה למטרות החוק, 5 עמודים העוסקים בהתקיימות התנאים לאישור תובענה ייצוגית, שני
 10 עמודים העוסקים בשכר טרחה וגמול, ולבסוף שוב 4 עמודים העוסקים בסעדים. כמו כן, כפי שנטען
 11 על ידי המשיבה, התצהיר הארוך התומך בבקשה אינו כולל רק עובדות הידועות מידיעה אישית, אלא
 12 טענות משפטיות, עובדות שאינן ידועות בידיעה אישית ולא נמסר מקור ידיעתן, ועדויות סברה. אף
 13 שהדברים נטענו בתשובת המשיבה, המבקש לא מצא לנכון להשיב על כך. דרך זו של התנהלות
 14 משמיטה את היסוד לטענה שיש יסוד סביר לכך שעניינם של חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת
 15 ניהול תובענה ייצוגית.

16
 17 43. על פי כל האמור לעיל, אני דוחה את הבקשה, הן משום שאין אפשרות סבירה שהשאלות
 18 המשותפות של עובדה או משפט יוכרעו לטובת הקבוצה, והן משום שאין בידי המבקש עילת תביעה
 19 אישית המעוררת את השאלות המשותפות, והן משום שאין יסוד סביר לכך שעניינם של חברי הקבוצה
 20 ינוהל בדרך הולמת. המבקש ישלם למשיבה הוצאות הבקשה בסך 14,040 ₪.

21
22 ניתנה היום, כ"ט סיוון תשפ"א, 09 יוני 2021, בהעדר הצדדים.

מנחם רניאל, שופט

24
25

